

Algoritmusok és adatszerkezetek I.

3. Előadás

Kétirányú listák

Tartalom

- Kétirányú listák
- Ciklikus kétirányú listák
- Listakezelő műveletek
- Példák C2L listákra
- Halmazműveletek szigorúan monoton növvő C2L listákra

Ciklikus kétirányú listák (C2L) (Cyclic two-way list)

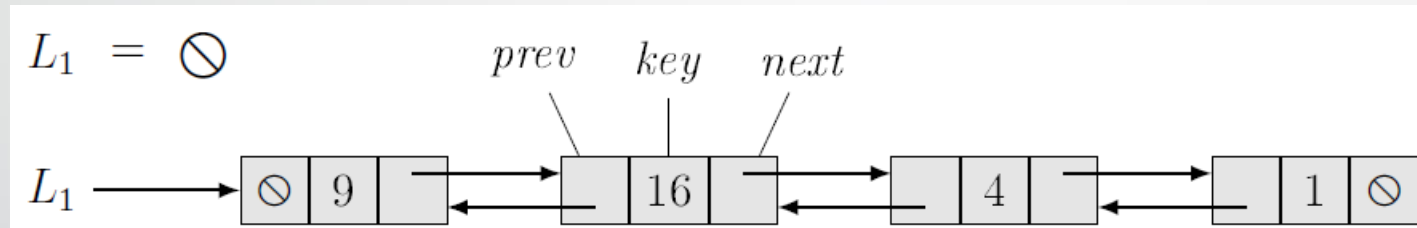
- Fejelemes vs. fejelem nélküli C2L
    - Megegyeznek:
      - a listák elemeinek osztálya ($E2$)
      - alapvető listakezelő műveleteik ($\Theta(1)$)
      - Sorrend: p, q, r
    - Fejelem használatának előnye:
      - Nem kell külön kezelni:
        - az üres listába való beszúrást
        - az utolsó listaelem törlését
- Listakezelés tovább egyszerűsödik

$E2$
$+prev, next : E2^*$
$+key : \mathcal{T}$
$+ E2() \{ prev := next := \text{this} \}$

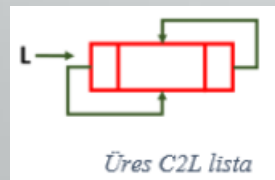
➤ C2L: Fejelemes

Kétirányú listák (two-way or doubly linked lists)

- Egyszerű kétirányú listák (S2L = Simple 2-way List)
  - a lista módosításakor különbözőképpen kell kezelni a lista első, utolsó és közbülső elemeit
  - Hasító táblánál használjuk

- Fejelemes ciklikus kétirányú listák (C2L = Cyclic 2-way List with header)
  - Gyakoribb
  - listamódosító műveletek egyszerűbbek és hatékonyabbak

Listakezelő műveletek

$\text{unlink}(q : E2^*)$

// remove ($*q$)

$p := q \rightarrow \text{prev} ; r := q \rightarrow \text{next}$

$p \rightarrow \text{next} := r ; r \rightarrow \text{prev} := p$

$q \rightarrow \text{prev} := q \rightarrow \text{next} := q$

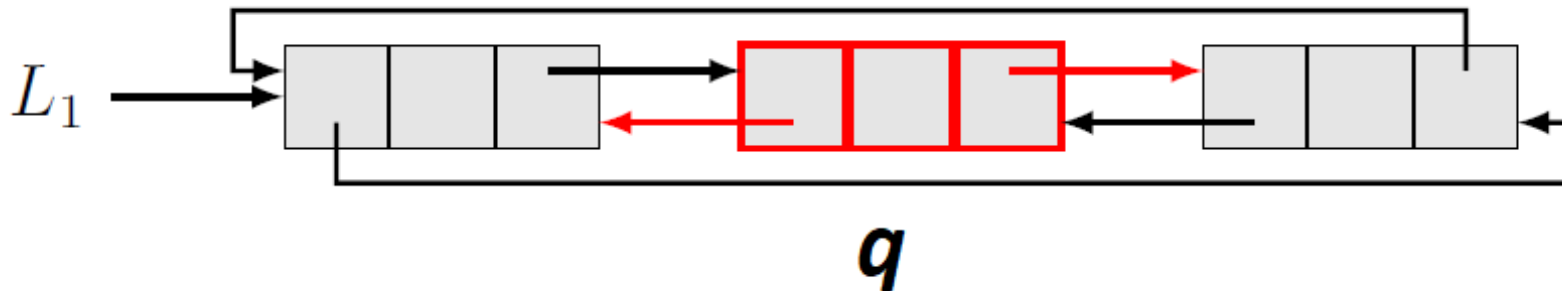
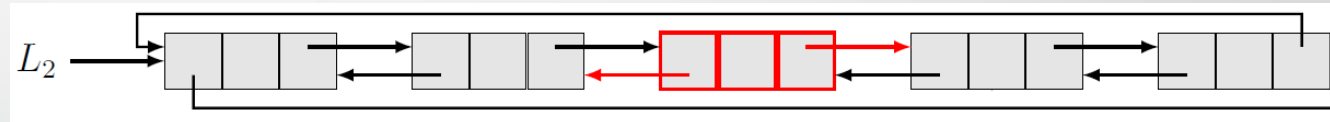
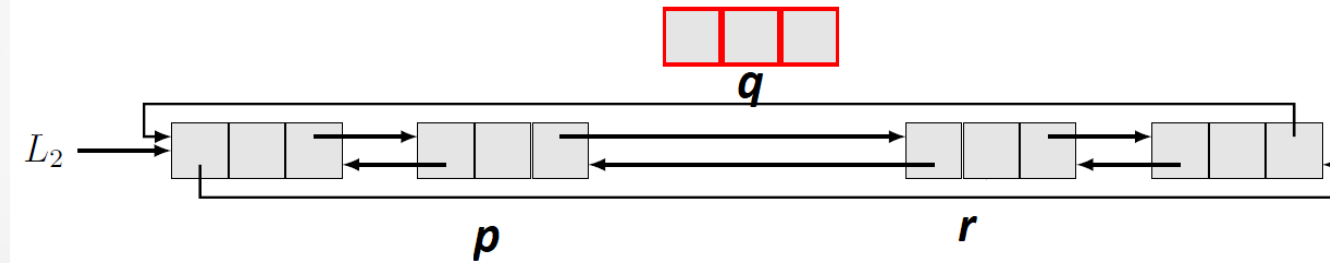
$\text{precede}(q, r : E2^*)$

// ($*q$) will precede ($*r$)

$p := r \rightarrow \text{prev}$

$q \rightarrow \text{prev} := p ; q \rightarrow \text{next} := r$

$p \rightarrow \text{next} := r \rightarrow \text{prev} := q$

$\text{follow}(p, q : E2^*)$

// ($*q$) will follow ($*p$)

$r := p \rightarrow \text{next}$

$q \rightarrow \text{prev} := p ; q \rightarrow \text{next} := r$

$p \rightarrow \text{next} := r \rightarrow \text{prev} := q$

Példák C2L listákra: splice listaművelet

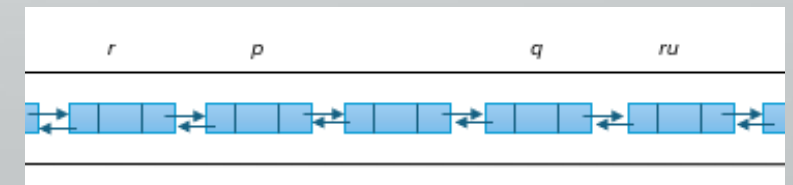
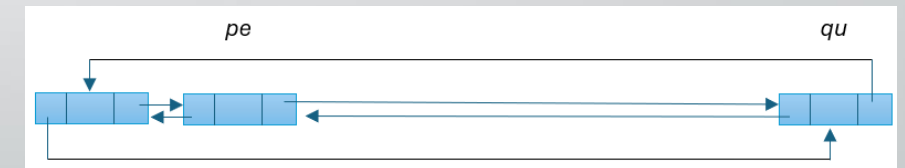
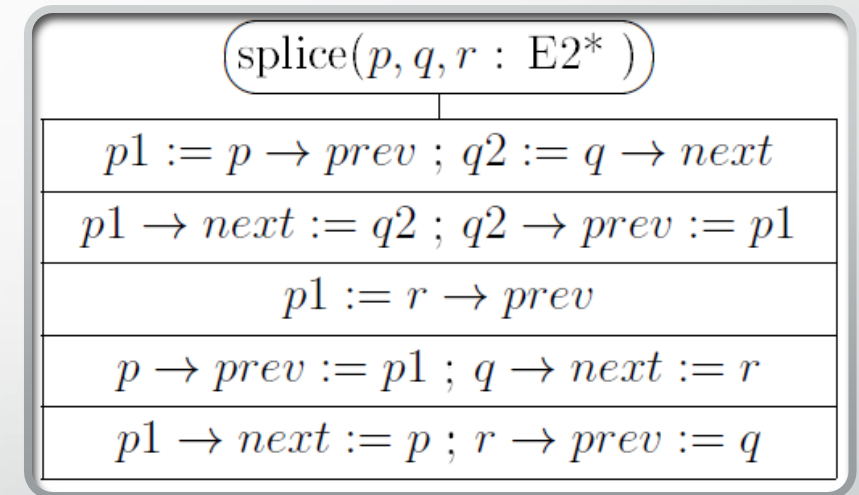
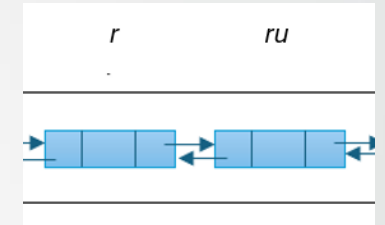
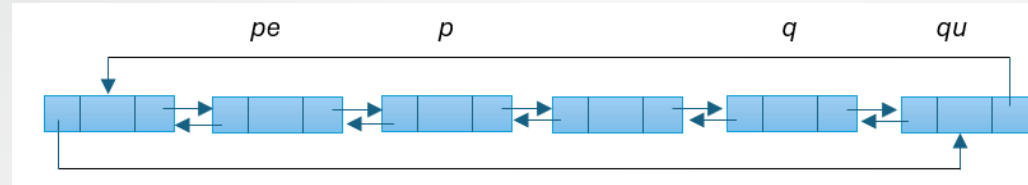
- Előfeltétel:

- $*p$ és $*q$ ugyanannak a C2L-nek az elemei
- $*p$ után jön valahol $*q$ ($p = q$ is lehet)
- a C2L $[p, \dots, q]$ szakasza nem tartalmaz:
  - sem fejelemet
  - sem a $*r$ elemet
- $*r$ elem: ennek, vagy egy másik C2L-nek is lehet eleme

- $\text{splice}(p, q, r)$ elemi listaművelet**

- A fenti előfeltétellel
- tetszőleges C2L egy adott $[p, \dots, q]$ szakaszát eltávolítja
- majd az eltávolított szakaszt egy C2L adott $*r$ eleme elé fűzi a listába!

Műveletigény: $\Theta(1)$

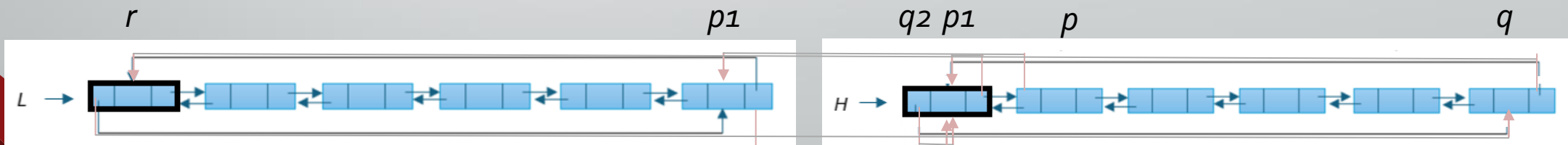

Példák C2L listákra: append eljárás

- Előfeltétel:
  - $*p$ és $*q$ ugyanannak a C2L-nek az elemei
  - $*p$ után jön valahol $*q$ ($p = q$ is lehet)
  - a C2L $[p, \dots, q]$ szakasza nem tartalmazza sem a fejeleket, sem a $*r$ elemet
  - $*r$ elem: ennek, vagy egy másik C2L-nek is lehet eleme
- **append(L, H) eljárás**
  - átfűzi az L C2L végére a H C2L elemeit
  - az eredeti sorrendben
  - Használja a splice(p, q, r)
- **Műveletigény: $\Theta(1)$**

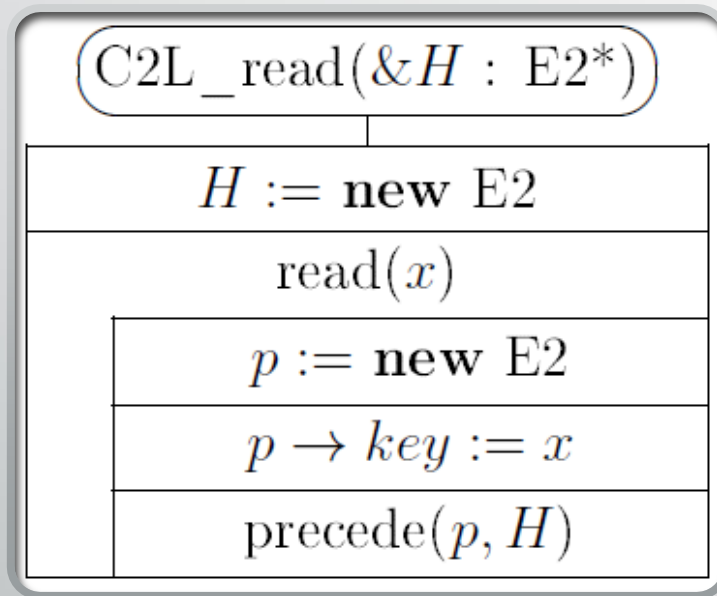
splice($p, q, r : E2^*$)	
$p1 := p \rightarrow prev ; q2 := q \rightarrow next$	
$p1 \rightarrow next := q2 ; q2 \rightarrow prev := p1$	
$p1 := r \rightarrow prev$	
$p \rightarrow prev := p1 ; q \rightarrow next := r$	
$p1 \rightarrow next := p ; r \rightarrow prev := q$	

append($L, H : E2^*$)	
$H \rightarrow next \neq H$	
splice($H \rightarrow next, H \rightarrow prev, L$)	SKIP

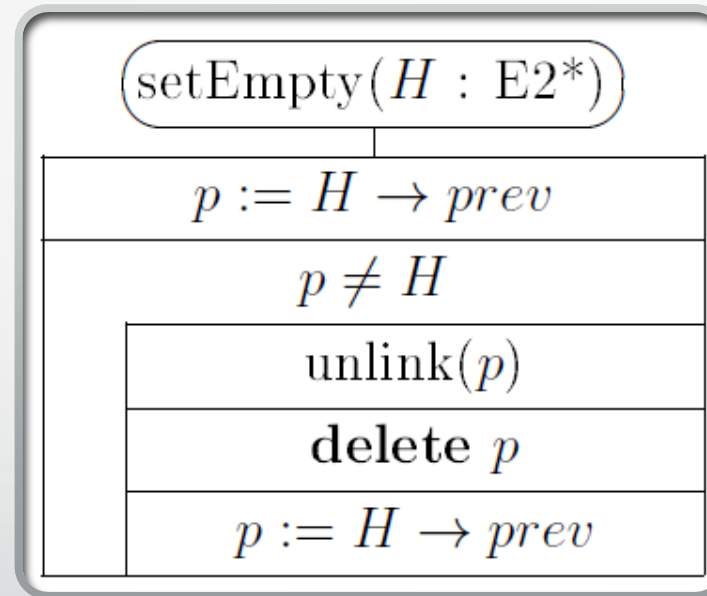

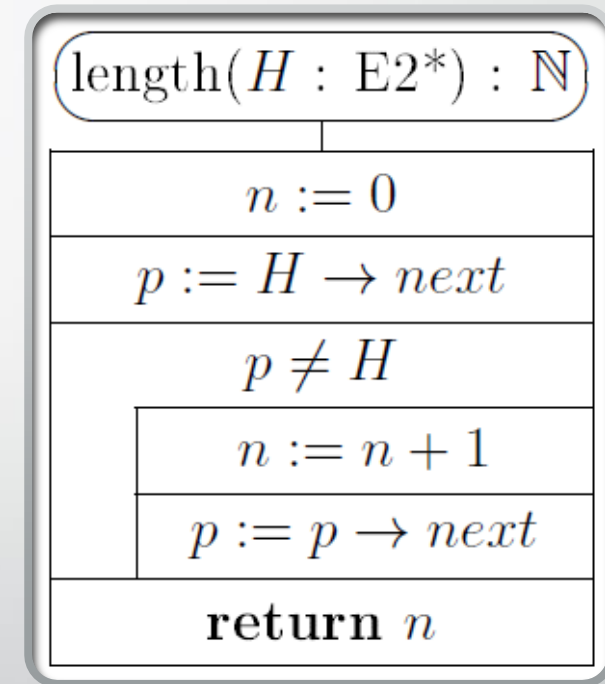
Példaprogramok C2L listákra

$$T_{\text{C2L\_read}}(n)$$

$$T_{\text{setEmpty}}(n) \in \Theta(n)$$

$$T_{\text{lenght}}(n) \in \Theta(n)$$

Példaprogramok C2L listákra

s

insertionSort($H : E2^*$)

$r := H \rightarrow \text{next} ; s := r \rightarrow \text{next}$

$s \neq H$

$r \rightarrow \text{key} \leq s \rightarrow \text{key}$

unlink(s)

$p := r \rightarrow \text{prev}$

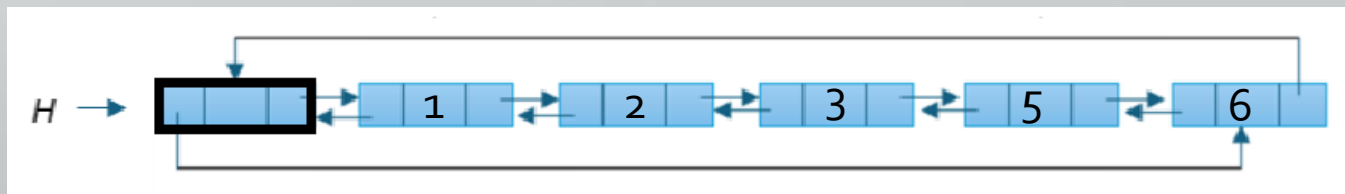
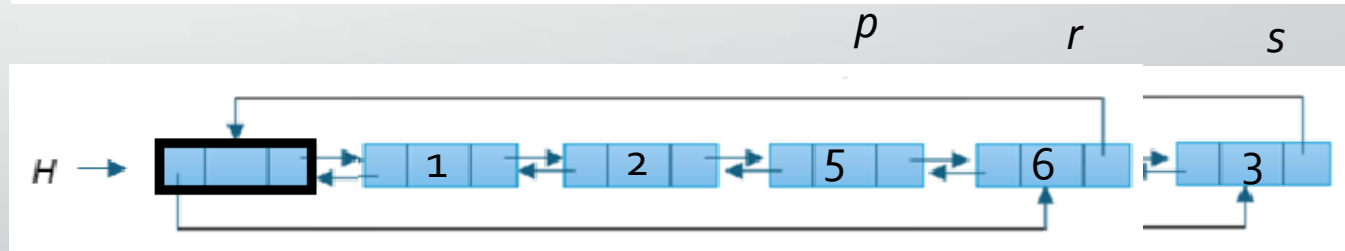
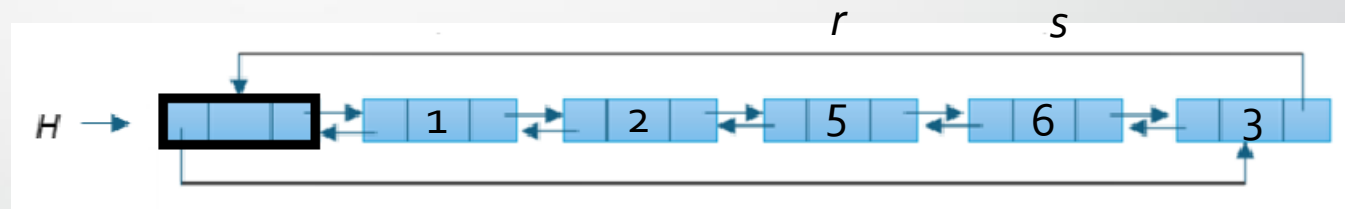
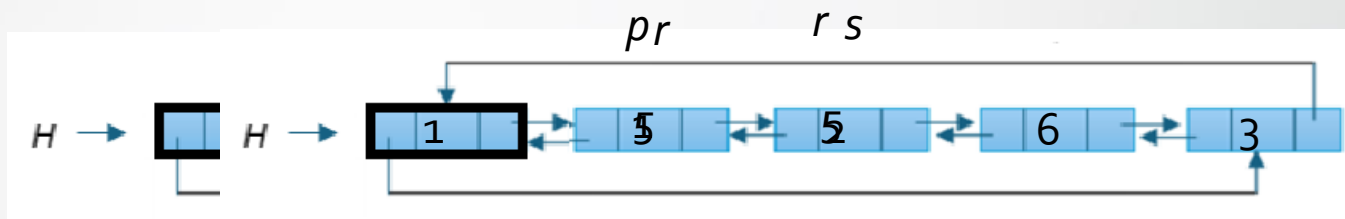
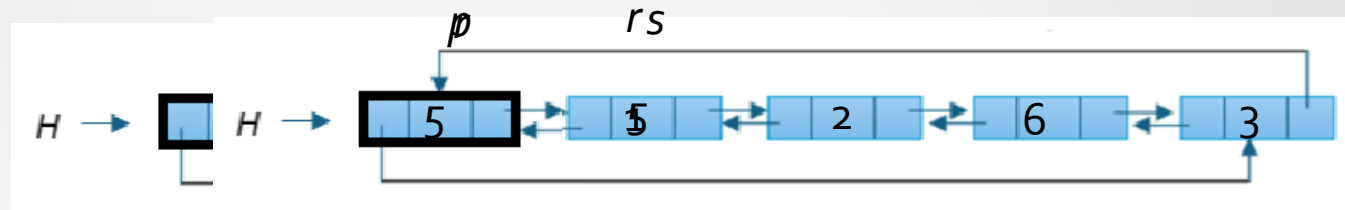
$r := s$

$p \neq H \wedge p \rightarrow \text{key} > s \rightarrow \text{key}$

$p := p \rightarrow \text{prev}$

follow(p, s)

$s := r \rightarrow \text{next}$

$mT_{IS}(n) \in \Theta(n)$

$AT_{IS}(n), MT_{IS}(n) \in \Theta(n^2)$

Halmazműveletek szig. mon. növő C2L listákra

- Legyenek H_u és H_i szigorúan monoton növekvően rendezett C2L-ek! Írjuk meg a **unionIntersection($H_u, H_i : E2^*$)** eljárást, ami a H_u listába H_i megfelelő elemeit átfűzve, **a H_u listában** az eredeti listák mint halmazok **unióját** állítja elő, míg **a H_i listában a metszetük** marad!
- Ne allokáljunk és ne is deallokáljunk listaelemeket, csak az listaelemek átfűzésével oldjuk meg a feladatot!
- **$MT(n_u, n_i) \in \Theta(n_u + n_i)$** , ahol a H_u C2L hossza n_u , a H_i C2L hossza pedig n_i .
- Minkét lista maradjon szigorúan monoton növekvően rendezett C2L!

unionIntersection($H_u, H_i : E2*$)			
$q := H_u \rightarrow next ; r := H_i \rightarrow next$			
$q \neq H_u \wedge r \neq H_i$			
$\backslash q \rightarrow key < r \rightarrow key$	$\backslash q \rightarrow key > r \rightarrow key$	$\backslash q \rightarrow key = r \rightarrow key$	
$q := q \rightarrow next$	$p := r$	$q := q \rightarrow next$	
	$r := r \rightarrow next$		$r := r \rightarrow next$
	unlink(p)		
	precede(p, q)		
$r \neq H_i$			
$p := r ; r := r \rightarrow next ; unlink(p)$			
precede(p, H_u)			

Halmazműveletek szig. mon. növő C2L listákra

- **unionIntersection($H_u, H_i : E2^*$)**

- H_u és H_i szig. Mon. növő rendezett C2L-ek
- H_i megfelelő elemeit átfűzi a H_u listába

- **Eredmény:**

- **H_u listában:** az eredeti listák $\sim$ halmazok **uniója**
- **H_i listában:** a **metszetük** marad

- **Feltételek:**

- Csak az listaelemek átfűzése
  - Nincs allokáció/deallokáció
- **$MT(n_u, n_i) \in \Theta(n_u + n_i)$**
  - H_u C2L hossza: n_u
  - H_i C2L hossza: n_i
- Minkét lista maradjon szigorúan monoton növekvően rendezett C2L

unionIntersection($H_u, H_i : E2*$)		
$q := H_u \rightarrow next ; r := H_i \rightarrow next$		
$q \neq H_u \wedge r \neq H_i$		
$\backslash q \rightarrow key < r \rightarrow key$	$\backslash q \rightarrow key > r \rightarrow key$	$\backslash q \rightarrow key = r \rightarrow key$
$q := q \rightarrow next$	$p := r$	$q := q \rightarrow next$
	$r := r \rightarrow next$	
	unlink(p)	$r := r \rightarrow next$
	precede(p, q)	
$r \neq H_i$		
$p := r ; r := r \rightarrow next ; unlink(p)$		
precede(p, H_u)		

További feladatok:

- Legyenek H_u és H_i szigorúan monoton növekvően rendezett C2L-ek! Írjuk meg a **unionIntersection($H_u, H_i : E2^*$)** eljárást, ami a H_u listába H_i megfelelő elemeit átfűzve, **a H_u listában** az eredeti listák mint halmazok **unióját** állítja elő, míg **a H_i listában a metszetük** marad!
- Ne allokáljunk és ne is deallokáljunk listaelemeket, csak az listaelemek átfűzésével oldjuk meg a feladatot!
- **$MT(n_u, n_i) \in \Theta(n_u + n_i)$** , ahol a H_u C2L hossza n_u , a H_i C2L hossza pedig n_i .
- Minkét lista maradjon szigorúan monoton növekvően rendezett C2L!

unionIntersection($H_u, H_i : E2*$)		
$q := H_u \rightarrow next ; r := H_i \rightarrow next$		
$q \neq H_u \wedge r \neq H_i$		
$\backslash q \rightarrow key < r \rightarrow key$	$\backslash q \rightarrow key > r \rightarrow key$	$\backslash q \rightarrow key = r \rightarrow key$
$q := q \rightarrow next$	$p := r$	$q := q \rightarrow next$
	$r := r \rightarrow next$	
	unlink(p)	$r := r \rightarrow next$
	precede(p, q)	
$r \neq H_i$		
$p := r ; r := r \rightarrow next ; unlink(p)$		
precede(p, H_u)		

Köszönöm a figyelmet!

Pusztai Kinga

A bemutató Ásványi Tibor: Algoritmusok és adatszerkezetek I.
Előadásjegyzete alapján készült.